

Lähdeviite:

Laakso, A. (2018). Nuoret ja työelämän tuntematon tulevaisuus, *Hämeen Sanomat*, s. B5.

Nuoret ja työelämän tuntematon tulevaisuus

TULEVAISUUDEN AVAIMIA

Anne Laakso
anne.laakso@hamk.fi

Näin totesi eräs opintojensa alkutaipaleella oleva nuori: ”Minulla ei ole harmainta aavistustakaan millaista työtä teen kolmenkymmenen vuoden kuluttua. Olen silloin viisikymppinen, valmistumisestani on kulunut 25 vuotta ja eläkeikä hämmöttää noin 20 vuoden kuluttua. Voin vain arvailla, onko lähin työkaverini tekoäly vai ihminen, tai onko hankitulla osaamisellani kysyntää.”

Kaksi kolmasosaa suomalaisista yläkouluikäisistä uskoo, että tulevaisuudessa tekoäly korvaa

ihmisen tekemän rutiinityön.

Lähes yhtä moni arvelee, että suuri osa nykyisistä töistä katoaa yhteiskunnan muuttuessa. Neljännes nuorista on epävarmoja työllistymisestään tulevaisuudessa.

HYVÄ KOULUTUS, kyky oppia uutta sekä oikeanlainen asenne nähdään työllistymistä edistävinä tekijöinä. Nuoret korostavat ihmisten väliseen kanssakäymiseen liittyviä taitoja ja kielitaitoa. Vastaavasti matemaattista, teknistä ja asiaosaamista ei pidetä yhtä tärkeänä.

Näin meille kertoo Lasten ja nuorten säätiön ja Tieto-yhtiön tuore kyselytutkimus, johon osallistui noin 3000 13–16 -vuotiasta nuorta. Vastaavanlaisten tutkimusten, kuten esimerkiksi Nuorisobarometrin 2016 ja 2017, tulokset ovat samansuuntaisia.

TYÖELÄMÄN muutoksesta on paljon puhetta ja visioita, mutta vähän varmaa tietoa. Varmaa on vain muutos. Trendit voivat taittua, kehityskulut kiihtyä tai hiipua ja muutokset saattavat olla ennalta odottamattoman suuria.

On ilmeistä, että työtä tehdään eri tavalla ja erilaisin ehdoin kuin nykyisin. Tarjolla on yhä enem-

män keikkatyötä, provisiotyötä, yrittäjyyttä ja digitaalisten palveluiden tuottamaa työtä.

Maailman talousfoorumin arvioiden mukaan nykynuorista 65 prosenttia työllistyy ammattiin, jota ei ole vielä edes olemassa. Syntyy ammatteja, jotka tänään tuntuvat tieteiskirjailijan tuotteilta.

EHKÄPÄ PIAN joukossamme työskentelee robottipoliisi, etiäistyön kouluttaja, virtuaaliravintoloitsija, tekoälylobbari, sijaismatkustaja tai onnellisuusoperaattori. Perinteisten ammattien katoamisessa ei sinänsä ole mitään uutta. Näinhän se on aina ollut.

Tulevaisuuden työelämässä tarvitaan entistä monipuolisempaa osaamista. Työtehtävistä tulee projekteja, jotka muodostuvat laajemmista kokonaisuuksista ja

Nuoret tarvitsevat taitoa lukea tulevaisuutta ja hahmottaa siihen vaikuttavia ilmiöitä. Nuorille olisi tarjottava välineitä kriittisen, luovan ja vaihtoehtoja näkevän tulevaisuusajattelun kehittämiseen.

jakautuvat epätasaisesti eri päville, viikoille ja kuukausille.

Pitkät työsuhteet, eläkevirat sekä yhden työnantajan palveluksessa työskentely ovat historiaa.

YHTEEN TYÖURAAn voi mahtua monta ammattia. Jos onnistuu kouluttautumaan ja hankkimaan erityisosaamista, jota kenellä tahansa ei ole, on vahvoilla. Tähtäsi sitten kädentaitajaksi tai tietotyöntekijäksi.

Parhaiten pärjäävät he, jotka omaavat hyvät itsensä johtamisen taidot ja ovat valmiita päivittämään osaamistaan muuttuvissa tilanteissa.

On ymmärrettävää, että nuoret kokevat epävarmuutta omasta tulevaisuudestaan maailman muuttuessa nopeasti.

Muutoksen vauhtia ei voi hillitä, mutta tulevaisuudessa tarvittaviin tietoihin ja taitoihin voidaan panostaa kaikilla koulutusasteilla nykyistä systemaattisemmin.

NUORET TARVITSEVAT taitoa lukea tulevaisuutta ja hahmottaa siihen vaikuttavia ilmiöitä. Nuorille olisi tarjottava välineitä kriittisen, luovan ja vaihtoehtoja näkevän tulevaisuusajattelun kehittämiseen.

Tulevaisuusnäkökulmaa voi kytkeä laajasti eri oppiaineisiin tai sisällyttää tulevaisuusajattelu läpäisevästi koulun koko toimintakulttuuriin.

Tulevaisuuden visioiminen auttaa nuorta rakentamaan myös omaa tulevaisuutta.

Missä haluan olla mukana, missä kyvyilläni olisi eniten käyttöä ja mitä haluan itsessäni kehittää?

NUORIA KANNATTAA kutsua mukaan myös tulevaisuudesta käytävään yleiseen keskusteluun ja yhteiseen tulevaisuuden tekemiseen.

Tulevaisuuteen ei kenenkään tarvitse matkata vain yhtä raitetta pitkin, vaihtoehtoja on aina olemassa.

Kirjoittaja on Hämeen ammattikorkeakoulun ennakoiminnin ja TKI-toiminnan kehittämisspällikkö.

TULEVAISUUDEN AVAIMIA

📌 Kirjoitus on toinen osa Hämeenlinnan seudun ennakoiminnin tutkijaryhmän 10-osaisesta kirjoitus-sarjasta.

Aikaisemmin on julkaistu Heikki Rantalan kirjoitus tulevaisuuden teknologiasta 29. lokakuuta 2018.